

La crisi grega ► L'opinió

Pàgines 2 a 10 ►►

La crisi grega ha enriquit el nostre vocabulari. Primer es va popularitzar el terme *Grexit*, i ara li ha arribat el torn al *Greferendum*. Davant la data límit del 30 de juny, el Govern grec va decidir enviar a casa la pilota de les seves negociacions amb l'Eurogrup. Va prometre convocar un referèndum diumenge que ve perquè els ciutadans grecs es pronuncin sobre l'última proposta de l'Eurogrup. Però davant el risc de *Grexit*, el president de la Comissió Europea, **Jean-Claude Juncker**, va remetre ahir una proposta d'acord per estendre el rescat actual a canvi que **Tsipras** retirés la convocatòria de referèndum o fes campanya pel *si*. Ahir a la nit, la consecució de l'acord i la seva aprovació a l'Eurogrup penjaven d'un fil, i es plantejaven dos escenaris principals: *Greferendum* o *aGrecement* (acord).

És sabut que els referèndums els carrega el diable, i el del 5 de juli-

Anàlisi

Pol Morillas

INVESTIGADOR PRINCIPAL SOBRE EUROPA AL CIDOB.
ANALISTA D'AGENDA PÚBLICA.

¿Referèndum o acord?

Que Alemanya beneeixi un pacte 'in extremis' depèn del fet que la UE no cedeixi gaire en la reestructuració del deute grec

ol encara més. Després de llargues i infructuoses negociacions, **Tsipras** va entendre que havia de rebre el mandat directe dels seus ciutadans per validar unes demandes contràries a aspectes fonamentals del seu programa electoral. Al mateix temps, l'escenificació de **Varufakis** (es va aixecar de la taula de negociacions dissabte passat a l'Eurogrup) i la seva petició d'extensió del programa de rescat fins a la data del referèndum van ser percebudes per part de les autoritats europees com un xantatge. Poc va tri-

gar **Juncker** a expressar el seu desig que els grecs votin *si* el dia 5, lligant d'aquesta manera la permanència de Grècia en l'euro al resultat afirmatiu en el referèndum. Per la seva part, **Tsipras** va anunciar que el seu partit faria campanya pel *no*, amb l'esperança que un nou mandat popular reforci les opcions negociadores de Grècia.

Resultat interpretable

Si se celebra el *Greferendum*, cal preguntar-se si diumenge els ciutadans grecs s'estaran realment pronunciant sobre el contingut de les negociacions. La redacció de la pregunta suposa un desafiament a les regles bàsiques d'un referèndum: pregunta simple i resultat clarament interpretable. Més que una anàlisi detallada de les bondats de cadascuna de les opcions, els partidaris del *no* estaran esgrimint un atipament de Brussel·les i el rebuig

a les polítiques d'austeritat, el suport a les seves autoritats nacionals o el desig d'una Europa millor. Els del *si* rarament estaran donant el vistiplau a l'agenda austeritària, sinó que voldran evitar el *Grexit* i fins i tot la sortida de Grècia del conjunt de la Unió Europea.

En cas d'acord d'última hora, el Govern de **Tsipras** podria veure's en dificultats per vendre'l a casa. L'extensió del rescat comportaria alts nivells de condicionalitat, i per tant l'oposició interna i l'empipada dels manifestants de la plaça de Syntagma augmentarien (encara més si es desconvoca el referèndum). Que Alemanya doni el seu vistiplau també depèn que no s'hagi cedit massa en la reestructuració del deute grec o la independència del BCE. Probablement es tracta d'un *aGrecement* amb peus de fang, capaç de tronollar davant la pròxima *data límit* de la crisi grega. ≡

RADIOGRAFIA DEL FACTOR CENTRAL DEL DILEMA HEL·LÈ

Un deute impagable

L'endeutament públic grec equival a més del 177% del PIB mentre que abans del rescat es limitava al 126% ≡ Els principals creditors són l'eurozona, el BCE i l'FMI

ELISEO OLIVERAS
BARCELONA

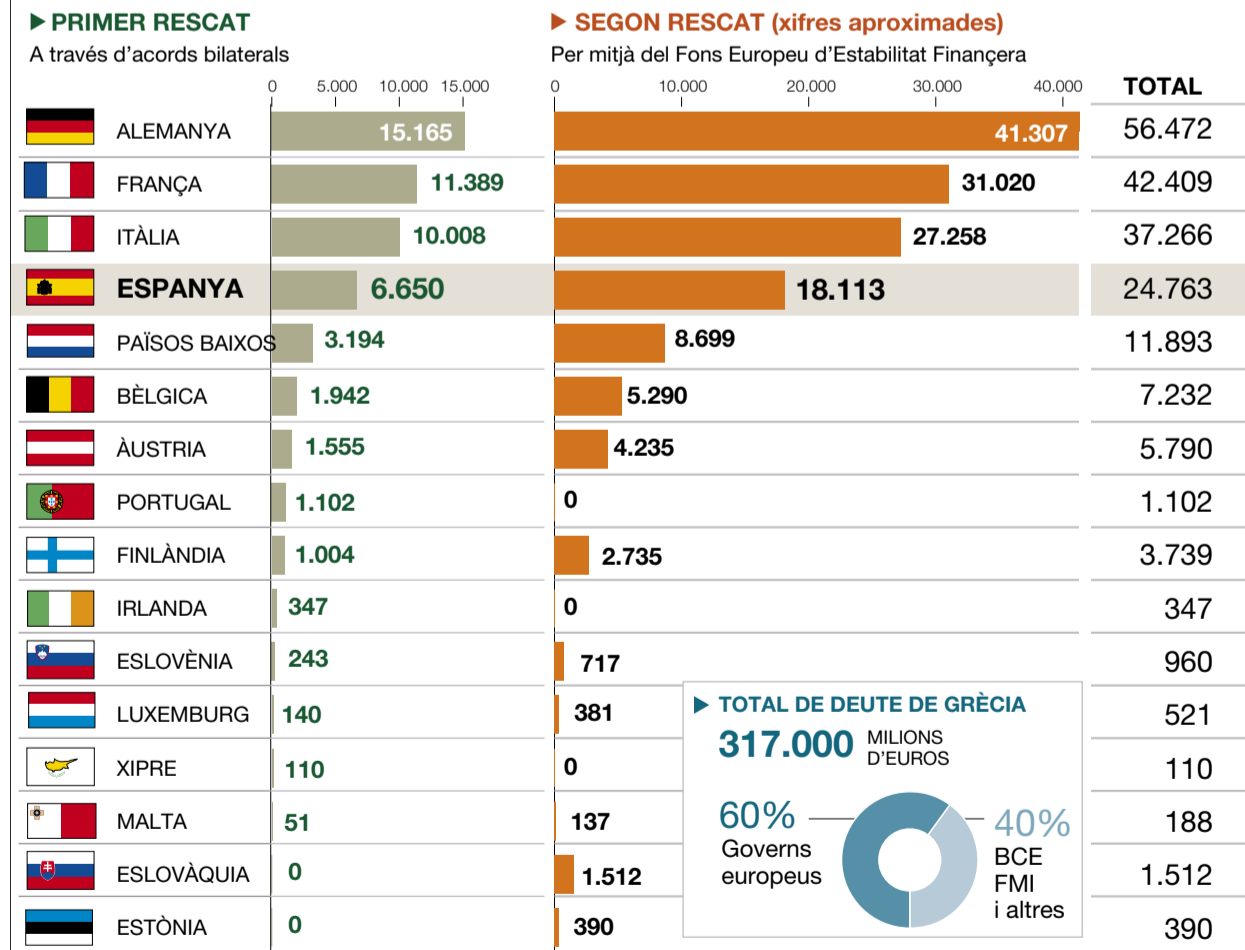
El deute públic grec ha arribat a un nivell en què s'ha convertit en impagable, malgrat que la troica -Comissió Europea, Banc Central Europeu (BCE) i Fons Monetari Internacional (FMI)- hagi intentat seguir actuant els últims mesos sota l'autoengany de la fórmula d'«estendre i pretendre», com han criticat multitud d'economistes, com els professors Lucrezia Reichlin, Elias Papaioannou i Richard Portes, de la London School of Economics. Estendre el finançament perquè Grècia continués pagant els interessos i les amortitzacions previstes i pretendre que el país seria capaç un dia de tornar la totalitat del que s'havia prestat.

El deute públic grec pujava al finalitzar el 2014 a més de 317.000 milions, el 177,1% del producte interior brut (PIB), segons Eurostat. Les exigències incloses en l'última proposta de la troica abans de la ruptura de negociacions només contribuïen a endarrerir la suspensió de pagaments de Grècia i a agreujar encara més el problema, segons els càlculs de l'economista Martin Sandbu, al *Financial Times*, un diari al qual no es pot acusar d'esquerrà.

Sandbu estima que els ajustos pressupostaris exigits provocarien a curt termini una contracció addicional del PIB grec de fins al 5% i que, com a conseqüència d'això, la ràtio del deute respecte al PIB augmentaria en 9 punts percentuals més.

EL QUE GRÈCIA DEU ALS PAÏSOS DE L'EUROZONA

DADES EN MILIONS D'EUROS

Font: UE i Fons Europeu d'Estabilitat Financera

EL PERIÓDICO

Arribar a l'objectiu del superàvit primari (diferència entre la recaptació menys les despeses, sense incloure els costos financers del deute) del 3,5% del PIB el 2018, segons els càlculs de Sandbu, implicaria un ajust pressupostari del 8,3% a causa dels efectes multiplicadors

negatius d'aquells ajustos, que podrien arribar a contraure el PIB fins al 12,5% i fer pujar la ràtio del deute en 22,5 punts més del PIB.

Abans del rescat, el deute públic grec era inferior a l'actual i tenia un pes moltíssim més baix en el PIB: 301.000 milions i el 126,8% del

PIB al finalitzar el 2009, segons Eurostat.

¿Com és possible que el rescat només hagi servit per agreujar la situació de l'economia i la població grega? La gran majoria dels economistes, tret dels vinculats a la troica, coincideixen a dir que el rescat

i les contrapartides imposades es van basar en plantejaments erronis i irrealistes. Els ajustos van reduir el PIB grec el 25% i van agreujar el pes del deute. Els ajustos van provocar la caiguda de la inversió del 65%, l'augment de l'atur del 25%, la reducció dels salaris reals del 17,2%, la retallada de les pensions del 40% i l'augment de la pobresa al 33,7% de la població adulta. Tot això obstaculitza la reactivació econòmica i la reducció del deute.

El 90% dels fons prestats a Grècia durant el rescat han servit per pagar als creditors, sense beneficiar l'economia. La majoria dels fons del primer rescat de

L'enfonsament de l'economia a causa dels ajustos bloqueja la recuperació

110.000 milions es van utilitzar per mantenir viu el deute i permetre que els bancs europeus poguessin desprendre's dels seus bons grecs sense greus pèrdues, així com per recapitalitzar els bancs grecs (grans compradors de deute hel·lè) i tornar a evitar que els bancs europeus que els havien prestat grans sumes patissin pèrdues.

Els 130.000 milions del segon rescat es van destinar principalment a recapitalitzar la banca grega i a finançar les compensacions de la quitació del deute als inversors privats estrangers.

El deute públic grec, que abans estava en mans privades, ara està bàsicament en mans dels estats de l'eurozona, el Fons Europeu d'Estabilitat Financera, el BCE i l'FMI. Els bons, que representaven el 91,1% del deute grec el 2009, ara només sumen el 20,6% del total. ≡